

megen Overvindelse at aflægge dette Løfte, og jeg veed ogsaa, at jeg ingenstinde, nei, det vil og kan jeg dog ikke sige, men at jeg ikke dengang havde aflagt det, naar ikke Staten havde tvunget mig dertil. Den ærede Rigsdagsmand sagde, at man ved at give Confirmationen fri, kastede den Unge ind i Tvivlen. Jeg kan forsikre ham, at jeg veed, Tvivlen kan komme der alligevel, og jeg troer, at naar han tænker paa de Forhold, som findes, vil han ikke kunne undre sig derover. Husk paa, at i vore lærde Skoler gives der de Unge hedenske Wiismands Skrifter, som lære, at man kan undvære den aabenbarede Religion, husk paa, at rundt omkring lever der Folk, som have heelt modsatte Meininger om alle kirkelige Forhold, og som man ikke kan spærre den Unge ude fra; husk paa, at selv vore Præster have meget forskjelliges Ansuelser om, hvordan Christendommen skal opfattes, og at deres Prædikener ofte staae stærkt imod hinanden, og det maaffee i een og samme By. Jeg veed, at der for 20 Aar siden var flere, i hvem Tvivl var kastet ind, inden Confirmationsløftet blev krævet af dem, og de ere vist ikke siden den Tid blevne færre, og dog troer jeg, at hvor haardt det end kan ligge paa dem, saa er det en værre Tvang, man øver imod dem, af hvem man kræver dette Løfte, uden at de have nogen sand Forestilling om, hvad det bethyder, et Løfte, som vel neppe Nogen, naar han lægger Haand paa Hjertet, kan sige, at han har holdt. Det er min fulde Overbeviisning, at er der nogen enkelt Handling her i Landet, som har bidraget fremfor nogen anden til at gjøre den christelige Tro fra et indvortes Liv til en udvortes død Vekjendelse, da er det den tvungne Confirmation, og derfor skal jeg af mit fulde Hjerte istemme, hvad Rigsdagsmanden fra Ribe (Hass) sagde, at det er en ulykkelig Lov, ja, jeg vil kalde den med et Ord, som i min Egn er blevet brugt om en anden Lov fra den samme Tid, men som jeg veed, der, hvor Statskirken endnu er i sin Flor, er forbudne Ord; jeg vil kalde den christelig barbarisk.

Jeg troer altsaa, at der er endnu mangt et Vaand, som kan løses, førend vi med Sandhed kunne sige, at der er Frihed i Folketirken, og derfor talfer jeg den ærede Forslagsstiller, fordi

han har bragt dette Forslag frem. Jeg seer ogsaa, at det har mange Mangler, og jeg skal endog gjerne sige, at jeg ikke kunde ønske, at det blev ophøiet til Lov i den Stillelse, som det nu har, skjøndt jeg ikke kan see, at det har saamange Mangler, som Andre i denne Sal have fundet. Jeg skal derfor ogsaa stemme for, at det maa gaae videre, thi jeg troer, at disse Forhandlinger allerede have bidraget og, saa ofte de gjentages, ville bidrage endnu mere til at klare Folkets Ansuelser om disse efter min Mening rigtignok overordentlig vigtige Anliggender. Jeg vilde troe, at det var rettest, om første Behandling blev afbrudt, for at et Udvalg kunde blive nedsat, og Sagen derefter blive optaget igjen, naar Udvalgets Betænkning forelaa; thi det Forslag, som vilde fremkomme efter Udvalgets Nebstættelse, vilde rimeligviis blive temmelig forskjellig fra det, som nu foreligger. Men jeg skal imidlertid ikke holde derpaa; jeg skal ogsaa stemme for, at det strax gaaer til anden Behandling, og at der derefter nedsettes et Udvalg; thi i Reglen vil jeg stemme for, at ethvert Forslag gaaer til anden Behandling, med hvis Grundtanke jeg er enig, og det er jeg af mit fulde Hjerte med dette. Lad det saa end være muligt, at der af selve Forslaget ikke bliver Andet tilbage end det ene lille Punkt om Confirmationen, man kalde det nu Hoved eller Hale, og man gjøre det saa latterligt, man lyfter, jeg skal trostigt tage imod dette Udbytte og være glad derved, og vi kunne være visse paa, at en sildig Efterlæggt vil prise os, selv blot for dette ene lille Stykke. Vi maae huske paa, at for hver Tvang, vi rydde bort, rydde vi en Anledning til Løgt og Hylleri bort, og skulle vi haabe her i Landet at faae en fast og varig Kirkebygning, saa skal det være en, som er bygget paa Sandhedens Grundvold. Det er ganske vist, at det Liv, som da vil udvikle sig, vil blive forskjelligt fra det, der trives i den nuværende Kirke; det er muligt, at det vil blive som Blandet i det oprørte Hav i Sammenligning med det i den stillestaaende Dam; men hiint er Livets, og dette Dødens Bei; hiint er Protestantismens, dette er Katholicismens (ja, mine Herrer! den Kirkeforfatning vi have, er ikke Andet end en reformeret Katholicisme; den har Intet med selve Protestantismens Liv eller Lære at gjøre); og,